

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [nl](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.
Swipe to change

holandčina

Rodičovská zodpovednosť – opatrovnícke právo a právo na styk s dieťaťom

Holandsko

1 Čo v praxi znamená právny pojem „rodičovské práva a povinnosti“? Aké sú práva a povinnosti nositeľa rodičovskej zodpovednosti?

Pojem „rodičovské práva a povinnosti“ znamená právomoc nad maloletou osobou a zodpovednosť za výchovu a starostlivosť o dieťa.

V článku 247 zväzku 1 Občianskeho zákonníka (*Burgerlijk Wetboek*) sa vo vzťahu k tejto téme stanovuje toto:

1. Rodičovské práva a povinnosti zahŕňajú povinnosť a právo rodičov starať sa o maloleté dieťa a vychovávať ho.
2. „Starostlivosť a výchova“ zahŕňa starostlivosť a zodpovednosť vo vzťahu k duševnému a telesnému blahu a bezpečnosti dieťaťa a podporu rozvoja osobnosti dieťaťa. Rodičia pri starostlivosti a výchove nesmú používať duševné ani fyzické násilie ani iné formy ponižujúceho zaobchádzania.
3. Rodičovské práva a povinnosti zahŕňajú povinnosť rodiča podporovať rozvoj vzťahu dieťaťa s druhým rodičom.
4. Dieťa, ktoré majú rodičia v spoločnej osobnej starostlivosti, má nárok na to, aby sa oňho starali a vychovávali ho rovnocenne obidvaja rodičia po zániku manželstva inak ako smrťou, po rozluke alebo po zániku registrovaného partnerstva inak než smrťou alebo po ukončení spolužitia, ak bola urobená poznámka podľa článku 252 ods. 1.
5. Na vykonanie odseku 4 rodičia môžu v dohode alebo v rodičovskom pláne zohľadniť praktické prekážky, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti so zánikom manželstva inak ako smrťou, rozlukou alebo zánikom registrovaného partnerstva inak ako smrťou alebo ukončením spolužitia, ak bola vykonaná poznámka podľa článku 252 ods. 1, ale len pokiaľ a kým existujú relevantné prekážky.

2 Kto má spravidla rodičovské práva a povinnosti voči dieťaťu?

Rodičia majú právo a povinnosť starať sa o dieťa a vychovávať ho. Z tohto pravidla však existujú výnimky.

3 Ak rodičia nie sú schopní alebo ochotní vykonávať rodičovské práva a povinnosti voči svojim deťom, môže tým byť namiesto nich poverená iná osoba?

Ak rodičia nie sú ochotní alebo nemôžu vykonávať rodičovské práva a povinnosti, súd môže tieto práva a povinnosti preniesť na inú osobu.

4 Ako sa ustanovujú budúce rodičovské práva a povinnosti v prípade, že sa rodičia rozvedú alebo žijú oddelene?

Po rozvede si obaja rodičia zachovávajú rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu ku svojim deťom. Obidvaja sú aj naďalej zodpovední za výchovu detí a za starostlivosť o ne. Z tohto pravidla však existujú výnimky. V určitých prípadoch je možné, že súd na základe žiadosti udelí právo starostlivosti jednému rodičovi. Rodičovstvo (ktoré podľa definície nie je rovnocenné s rodičovskými právami a povinnosťami) a súvisiace práva a povinnosti môžu byť takisto odlišne upravené v rodičovskom pláne, ktorý sa vypracúva v prípade rozvodu.

5 Ak rodičia uzatvoria dohodu týkajúcu sa rodičovských práv a povinností, aké formality musia dodržať, aby bola dohoda právne záväzná?

V prípadoch rozvodu sa dohodnú opatrenia stanovené v rodičovskom pláne, ktorý preskúma súd. O rozvede rozhoduje súd.

Pozri aj: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/scheiden/vraag-en-antwoord/checklist-bij-scheiden-of-uit-elkaar-gaan>.

6 Ak rodičia nedospejú k dohode o rodičovských právach a povinnostiach, ako inak môžu tento problém mimosúdne riešiť?

Rodičovské spory možno riešiť mediáciou.

7 Ak pôjdu rodičia na súd, o akých záležitostiach týkajúcich sa dieťaťa môže sudca rozhodnúť?

Rozhodnutie súdu sa vzťahuje na všetky prvky rodičovského plánu vrátane práva starostlivosti, rozdelenia úloh v súvislosti so starostlivosťou o dieťa a výchovou dieťaťa a hlavného miesta bydliska dieťaťa.

8 Ak súd rozhodne o tom, že dieťa zverí do starostlivosti iba jednému z rodičov, znamená to, že môže rozhodovať o všetkých záležitostiach týkajúcich sa dieťaťa bez toho, aby sa najskôr poradil s druhým rodičom?

Nie. Rodič s právom starostlivosti o dieťa je povinný informovať druhého rodiča o dôležitých otázkach týkajúcich sa osoby [HM-B1] a majetku dieťaťa a konzultovať s týmto rodičom rozhodnutia týkajúce sa dieťaťa. Napokon však rozhoduje rodič s právom starostlivosti.

9 Ak súd rozhodne, že dieťa má byť zverený do opatery obidvoch rodičov, čo to znamená v praxi?

To znamená, že obidvaja rodičia majú rovnaké práva a povinnosti, aké má rodič s právom starostlivosti (pozri otázku č. 1), ak sa rodičia dohodli na rozdelení úloh starostlivosti o dieťa a výchovy dieťaťa v rodičovskom pláne.

10 Na ktorý súd alebo orgán sa mám obrátiť, ak chcem podať žiadosť o priznanie rodičovských práv a povinností? Aké postupy musím dodržať a aké dokumenty je potrebné k žiadosti pripojiť?

Na získanie práva starostlivosti o dieťa treba predložiť žiadosť súdu, ktorý má právomoc podľa miesta bydliska dieťaťa. Dokumenty, ktoré sa majú predložiť, závisia od situácie rodiča a dieťaťa. Informácie o potrebných dokumentoch sú k dispozícii v časti [rokovací poriadok \(procesreglement\)](#) Právo starostlivosti a prístupu (*Gezag en omgang*). Je možné požiadať o pomoc právnik.

11 Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch? Je k dispozícii mimoriadne konanie v naliehavých prípadoch?

V uvedených situáciách neexistujú žiadne osobitné postupy. Áno, konanie o predbežných opatreniach je možné.

12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie trov konania?

Áno, právna pomoc je možná, podlieha však určitým podmienkam. [Viac informácií](#) o tejto téme nájdete na webovom sídle Rady pre právnu pomoc (*Raad voor Rechtsbijstand*).

13 Je možné odvolať sa proti rozhodnutiu o rodičovských právach a povinnostiach?

Áno, odvolanie možno podať na odvolací súd (*gerechtshof*).

14 Niekedy môže byť nevyhnutné obrátiť sa kvôli výkonu rozhodnutia o rodičovských právach a povinnostiach na súd alebo iný orgán. Aké postupy sa v takýchto prípadoch uplatňujú?

V tomto prípade sa uplatňuje riadne súdne konanie.

15 Čo musím urobiť, aby bolo rozhodnutie o rodičovských právach a povinnostiach vydané súdom v inom členskom štáte uznané a vykonané v tomto členskom štáte?

V zásade nie je potrebné podniknúť žiadne kroky. Dôjde k tomu automaticky, ak je členský štát zmluvnou stranou nariadenia Brusel IIa. Toto nariadenie sa uplatňuje vo všetkých členských štátoch Európskej únie s výnimkou Dánska.

16 Na ktorý súd v tomto členskom štáte sa mám obrátiť, ak chcem namietať proti uznaniu rozhodnutia o rodičovských právach a povinnostiach, ktoré vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?

Odvolanie sa musí podať na súde v krajine, v ktorej bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie v rodinnej veci v Holandsku si vyžaduje účasť právnik. Právnik môže podať odvolanie na [podateľňu](#) odvolacieho súdu. Potom, čo súd rozhodol v rodinnom prípade, má právnik lehotu tri mesiace na podanie odvolania. Odvolací súd túto lehotu striktnie uplatňuje. Dátum, keď podateľňa prijme žiadosť o podanie odvolania, je úradným dňom podania odvolania.

17 Ktorý právny poriadok uplatňuje súd v konaní o rodičovských právach a povinnostiach, ak dieťa alebo účastníci konania nežijú v tomto členskom štáte alebo majú odlišnú štátnu príslušnosť?

Holandské sudy uplatňujú iba holandské právo.

Posledná aktualizácia: 01/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.